

Kenmerken van het gezonde dier

Om een goede productie te kunnen leveren, moet een melkkoe in eerste instantie gezond zijn. De nadruk ligt in de melkveehouderij daarom met name op het gezond houden van koeien met behulp van preventieve maatregelen. Preventie betekent voorkomen. Dit hoofdstuk beschrijft kenmerken van de gezonde koe.

Door goed te kijken naar koeien, kun je veel informatie krijgen. Als je kijkt naar het koppel, wil je uniformiteit zien. Uniformiteit betekent gelijkheid. Je kijkt of alle koeien zich gelijk gedragen en er gelijk uitzien. Dit kan bijvoorbeeld zijn op het gebied van groei, vacht, pensvulling of conditiescore. Een voorbeeld: in een koppel jongvee van ongeveer dezelfde leeftijd (en hetzelfde ras), moeten de kalveren ongeveer even groot zijn. Als dit zo is, is het koppel uniform. Dit is niet altijd zo. Soms valt het op dat één van de koeien een minder goede conditie heeft of dat haar productie is gedaald. Om te bepalen of een koe gezond is, kun je naar de volgende punten kijken:

- Alertheid
- Glans en gladheid van de vacht
- Ontwikkeling
- Bevuiling
- Conditie
- Pens- en buikvulling
- Huidbeschadigingen
- Zwelling en pijn
- Gedrag
- Houding en beweging
- Productie

Door te kijken naar bovenstaande koesignalen krijg je zagezegd informatie over de gezondheid van de koe. Ook zijn er koesignalen die iets zeggen over je huisvesting, het klimaat, de melkstal en het rantsoen. Je kunt in de stal kijken naar de verdeling over de ruimte, het gebruik van looppaden en ligboxen en naar drukke punten/ opstoppen. Aan de koeien kun je zien of ze dikke of kale hakken hebben. Dit geeft je een goed beeld van de plus- en minpunten van je stal en het klimaat in de stal. Door te kijken naar het restvoer voor het voerhek, de pensvulling en de mest, krijg je informatie over het rantsoen. Kijken is dus heel belangrijk!

Goed leren kijken, leer je niet zomaar in de theorieles. Dit is een belangrijk onderdeel tijdens je stage. Ben je aan het werk in de stal of in de melkput: kijk goed naar de koeien. Heb je even tijd over? Ga dan op een centrale plek in de stal zitten en observeer de koeien. Hier kun je heel veel van leren. Hoe meer ervaring je krijgt, hoe eerder je zieke dieren opspoort. Door zieke dieren al te zien voordat ze heel ziek zijn, kun je de koppel goed gezond houden.